SPORT
DIARI DELS JUGADORS

AGRUPACIÓ JUGADORS
FC BARCELONA

SUPLEMENT ESPECIAL 50 ANIVERSARI DEL PRIMER PARTIT FEMENÍ DEL FC BARCELONA
NÚMERO 87 · 24 DESEMBRE 2020

FCB FEMENÍ 50 ANYS

Inmaculada Cabecerán, pujada a les espatlles de Blanca Fernández i aixecant la copa, va ser la impulsora del primer partit que va jugar l'equip femení del FC Barcelona al Camp Nou el dia de Nadal de 1970

HORACIO SEGUÍ-FCBARCELONA

L'Agrupació va commemorar el primer partit femení del FC Barcelona

RECONEIXEMENT A LES PRIMERES FUTBOLISTES

SERGIO RUIZ

Entrevista amb Carme Nieto, Alicia Estivill i Lolita Ortiz

TRES PIONERES REMEMOREN ELS ORÍGENS

VALENTÍ ENRICH

Pioneres per partida doble

RAMON ALFONSEDA
President de l'Agrupació de Jugadors del FC Barcelona

Aquell 25 de desembre de 1970 no vaig trepitjar la gespa del Camp Nou. Formava part de la plantilla de Vic Buckingham, però per aquella matinal de futbol de Nadal l'entrenador va convocar altres companys per jugar l'amistós amb el CSKA Sofia. Va anar de ben poc que no coincidís al mateix recinte amb el grup de dones de la Selecció Ciutat de Barcelona que s'enfrontava a la UE Centelles. Qui m'havia de dir que **50 anys després**, tant elles com jo i com molts dels meus companys d'aleshores formaríem part de la mateixa Agrupació? Sincerament, crec que no hagués dit ningú. Com ningú hagués dit que ara estaríem **commemorant el 50è aniversari d'aquell partit del Nadal de 1970**, considerat l'embrió del futbol femení blaugrana.

Les pioneres, amb Ramallets al Camp Nou l'any 1970 // HORACIO SEGUÍ - FC BARCELONA

INTEGRACIÓ A l'Agrupació de Jugadors del FC Barcelona les anomenem les pioneres. Van entrar com un degoteig fa cosa de 7 anys. Liderades per la Carme Nieto, no només havien estat les primeres de la història del femení al Club, sinó que també van ser les primeres exjugadores que oficialment ingressaven a l'Agrupació. Així doncs, pioneres per partida doble. **I ja les teníem aquí**, amb una taula pròpia al Sopar Anual! La seva integració va ser lenta però decidida, com la pluja fina. Presents sobretot en les activitats socials, escoltaven i es feien escoltar totes les històries que havien viscut i que **la gran majoria de nosaltres desconeixíem**. Desitjo que pensin que l'acollida va ser bona, al menys així ho vam intentar.

De la mateixa manera que fa 50 anys les pioneres **van sembrar una llavor a la gespa del Camp Nou**, també vull reconèixer el que han significat per al creixement de l'Agrupació, especialment per al grup d'exjugadores que hi van entrar a partir del 2017.

Gràcies a les pioneres, l'Agrupació també ha fet un canvi, sumant més de 100 noves sòcies en els últims anys. **Un camí que fa pocs anys hem començat però que encara té molt recorregut**, especialment gràcies a la Glòria, l'Alicia, la Pilar, l'Anna, la Carme, la Lolita, la Fina, la Lluïsa i —allà on sigui— la Núria.

PREGUNTEM: QUÈ CREUS QUE VA SIGNIFICAR PEL FUTBOL FEMENÍ AQUELL PARTIT DEL NADAL DE 1970?

XAVI LLORENS
Scouting fútbol femení i seleccionador català

Va obrir els ulls a molta gent. La societat va descobrir que les noies també podien jugar a futbol. Va ser l'inici d'un canvi que ha requerit molt de temps per arribar a la situació actual. Ara el futbol femení té més visibilitat, més diners, però encara hi ha molta feina per fer.

ELISABET CÓLERA
Exjugadora FCB

Un fet transgressor. Es vivia en dictadura i la societat era retrògrada. Té molt de valor el fet de trencar el gel de les pioneres, però també l'empremta de les de noies de generacions posteriors en l'època més fosca del futbol femení. El mèrit és que es va persistir malgrat les adversitats.

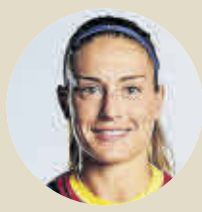

ALEXIA PUTELLAS
Jugadora FCB

Penso que fa 50 anys, el moment de l'esport femení era absolutament diferent a l'actual. Elles van començar un camí que no era gens fàcil i gràcies al seu esforç, s'ha pogut normalitzar el futbol femení. Elles ens van obrir les portes. Moltes gràcies pioneres.

JOAN RAMON RAMOS
Vicepresident Junta Gestora i Coordinador Comissió Esportiva FCB Femení

Va ser el tret de sortida. Antecedent de l'actual equip, que ha anat creixent de forma esglaonada fins arribar al nivell actual. Gràcies a les pioneres i a totes les que les van seguir s'ha creat un estil Barça que il·lusiona, com il·lusiona tornar a jugar a l'Estadi, un homenatge a totes les generacions de futbolistes.

AGRUPACIÓ JUGADORS
FC BARCELONA
agrupaciojugadors.fcbarcelona.cat

PATROCINADORS
FUNDACIÓ BARÇA
FC BARCELONA
ISL

COL·LABORADORS
IESE Business School University of Navarra
FEDERACIÓ CATALANA DE FUTBOL
VALLFORMOSA
Estrella Damm
GRUNDIG
artroscopia g.c.
SPORT GOL
CLÍNIC BARCELONA Hospital Universitari
SJD Sant Joan de Déu Barcelona · Hospital

SPORT
Director: Albert Sáez. **Directores Adjuntos:** Lluís Mascaró y Xavier Ortuño. **Subdirectores:** Albert Masnou, Lluís Miguelsanz y Esther González. **Coordinadores:** Tomàs Andreu, Joaquim M. Bertran, Manolo G. Crespo, Francesc de Haro, Javier Rodríguez Marzo y Josep González. **Consejero editorial:** Josep Maria Casanovas. **Textos:** Eduard Boada, Oriol Garangou y David Salinas. **EDITADO POR EDICIONES DEPORTIVAS CATALANAS, S.A.U. Director General:** David Casanovas. **Gerente:** Antonio Pujol. **Marketing:** Diego Segura. **Publicidad Nacional:** Marta Bilbao. **Publicidad:** Fernando Vázquez. **Redacción:** Consell de Cent, 425-427, 4ª planta. 08009 Barcelona. Telf. 93 227 94 00; FAX Redacción 93 227 94 10; FAX Administración: 93 227 94 05. **Publicidad:** Prensa Ibérica 360, Consell de Cent, 425-427, 3ª Planta. 08009 Barcelona. Telf. 93 265 53 53; Fax 93 227 94 35. Muñoz Seca, 4. 28001 Madrid. Telf. 91 436 37 00.

Homenatge a les pioneres

EDUARD BOADA
Barcelona

L'11 de desembre passat l'Agrupació de Jugadors del FC Barcelona va retre homenatge a les pioneres del futbol femení del Club en un acte institucional. L'esdeveniment —seguint les indicacions de seguretat per la pandèmia de coronavirus— es va celebrar a la Sala Roma del Camp Nou en les vigílies del 50è aniversari del primer partit de dones a l'estadi.

Al reconeixement hi van assistir una part d'aquelles primeres futbolistes del Barça com van ser **Carme Nieto**, **Alicia Estivill**, **Glòria Comas** i **Lolita Ortiz**. També hi van ser dues exjugadores que van formar part dels primers equips de la secció, encara que no van jugar el primer partit: **Maria Teresa Andreu** i **Merche Martínez.**

L'homenatge va comptar amb la presència dels responsables del Club, el president de la Junta Gestora **Carles Tusquets** i el vicepresident **Joan Ramon Ram**os, així com amb el president de l'Agrupació de Jugadors del FC Barcelona, **Ramon Alfonseda**.

L'acte va estar conduït pel periodista **Llucià Ferrer**, qui va presentar a les futbolistes (no hi van poder assistir totes a causa de les restriccions de mobilitat) un vídeo produït per l'Agrupació, en forma de lloança i amb la presència d'un bon nombre de sòcies de l'entitat. Aquest document remarcava la importància del paper de totes aquelles jugadores en la història del Barça Femení i que els hi recordava a partir de veus d'exfutbolistes blaugranes que "gràcies a vosaltres vam poder jugar a futbol".

"EN QUINZE DIES ENS VAM POSAR A PUNT" En representació de les pioneres, **Carme Nieto** va reconèixer que en cap cas s'haguessin imaginat que arran d'aquell partit cinc dècades després estarien aquí. De fet, va recordar que no esperaven ni que poguessin jugar, "hi havia il·lusió, però no ens ho esperàvem". Aquesta incertesa sobre si podrien jugar o no va ser deguda al fet que l'equip, com explicava **Nieto**, es va muntar en poc més de dues setmanes, "en quinze dies ens vam posar a punt". En relació amb la progressió del futbol femení, la pionera va voler remarcar el nivell i l'elegància de les jugadores del primer equip. Tanmateix, l'exjugadora no va voler oblidar aquelles persones que van ser determinants per a la progressió del futbol femení del club com van ser **Núria Llansà** o el president **Agustí Montal**.

L'Agrupació de Jugadors del Barça va commemorar els 50 anys del primer partit femení del club

Totes les presents van rebre un obsequi per part de l'Agrupació. En aquest s'hi podia veure una imatge de la primera alineació d'aquell 25 de desembre de 1970, i també s'hi podia llegir un missatge en reconeixement per la seva fita.

Els representants de la junta gestora també van voler felicitar a les exjugadores. **Carles Tusquets** va destacar que aquell reconeixement era important pel Club, ja que el 30% de la massa social del FC Barcelona la representen dones. A més, **Joan Ramon Ramos**, un dels directius implicats en l'evolució de la secció, recordava que el creixement ha estat molt bo, però que encara queda camí per recórrer. No obstant això, es congratulava pel fet que cada cop les futbolistes comencen a jugar abans i que per tant, el nivell cada cop serà més alt.

AGRAÏMENT Les exjugadores també van voler donar el seu agraïment a l'Agrupació. Tant per la seva feina de preservació d'aquell llegat durant els anys que han estat vinculades a l'associació, amb actes com la commemoració de la consecució de la Copa de la Reina de 1994, el primer títol del femení; com també per la feina de recuperació de la memòria històrica de la secció. Tot aquest treball ha quedat plasmat en un seguit d'articles i vídeos que durant l'últim mes l'Agrupació de Jugadors ha anat publicant al seu portal web. En aquests s'explica etapa per etapa el creixement del futbol femení des de la dècada dels 70 fins avui en dia. Totes aquestes peces han estat acompanyades de documents gràfics i declaracions de les protagonistes.

La gratitud de les jugadores en vers l'Agrupació es va expressar en forma d'obsequis que va rebre el president **Ramon Alfonseda**.

El primer d'ells, va ser una imatge de l'alineació del partit de 1970 amb dedicatòria: "Un somni impossible fet realitat. 50 anys de constància, esforç i permanent reivindicació per assolir el nostre objectiu: Jugar a futbol. Gràcies a l'Agrupació, amb el vostre suport al futbol femení el somni continua... seguim en joc". L'altre dels regals va ser una de les pedres del ja esfondrat Miniestadi. Aquest espai va servir com a camp d'entrenament de les jugadores i va ser "la llavor dels inicis de les pioneres del futbol femení", predicava l'ofrena.

A dalt, d'esquerra a dreta: Alicia Estivill, Joan Ramon Ramos, Carme Nieto, Carles Tusquets, Merche Martínez, Ramon Alfonseda, Glòria Comas (sobre aquestes ratlles), Maria Teresa Andreu i Lolita Ortiz // FOTOS: SERGIO RUIZ

CAMP NOU: 25 DE DESEMBRE DE 1970

La història comença amb setze heroïnes

No es coneixien, però **volien jugar** a futbol. I unides per Cabecerán i impulsades per Montal, la utopia va esdevenir realitat per anar seguint lluitant i creixent

DAVID SALINAS
Barcelona

0 0 SELECCIÓ BARCELONA UE CENTELLES

AMISTÓS BENÈFIC | **CAMP NOU** | 60.000 ESPECTADORS

SELECCIÓ CIUTAT DE BARCELONA: Mínguez, Llansà, Jaques, Comas, Vilaseca, Nieto, Pérez, Gazulla, Cabecerán, Ortiz y Estivill. També van jugar Ros, Giménez, Blanca Fernández, Arnau i Maite Rodríguez. ENTRENADOR: ANTONI RAMALLETS.

UE CENTELLES: Comas, Fontseca, Corominas, Santigosa, Serrabasas, Riera, Roura, Garet, Garriga, Giol i Grau. També van jugar Barceló i Vila. ENTRENADOR: RAMON GARRIGA.

GOLS: No n'hi va haver. El partit el va guanyar la Selecció de Barcelona a la tanda de penals (4-3).

ÀRBITRE: Esteve Mateu (de Centelles).

Com **Joan Gamper** a finals de l'any 1899, **Inmaculada Cabecerán**, al novembre de 1970, va publicar un anunci a la premsa catalana ("Revista Barcelonista") per reclutar noies que volguessin jugar a futbol. Havia parlat abans amb el president del FC Barcelona, **Agustí Montal**, i aquest va acollir amb bons ulls la idea de formar un equip femení. Va dir a **Cabecerán** que els donaria suport si formava un grup que demostrés bones aptituts, per afegir amb un to més informal que també havien de "guanyar tots els partits". En aquell anunci ja es va posar data al debut: "el dia de Nadal a l'Estadi barcelonista". Les aspirants havien de tenir entre 18 i 25 anys.

Aquest fou l'embrió del futbol femení al Barça: la iniciativa d'una noia de 18 anys, enamorada d'aquest esport que cercava un somni i va lluitar per fer-lo realitat. La **Inmaculada**, infermera, a la contra del diari "Marca" del 18 de novembre de 1970, va explicar la seva afició pel futbol: "sempre he estat admiradora del Barcelona, i a l'assabentar-me que a Anglaterra, Itàlia i d'altres països hi ha equips femenins, vaig pensar que calia que el meu club saltés a la palestra amb el seu".

Inmaculada Cabecerán, com Joan Gamper al 1899, va reclutar jugadores amb un anunci a la premsa

L'HORA DE LA VERITAT El dia de Nadal de 1970, a las 11.25 hores, després d'una desfilada de la "Banda de Tambores y Cornetas de la Policía Municipal" i l'actuació de majorets infantils de Mollet del Vallès i Esparreguera, va començar el primer partit entre el Barça, que va jugar amb el nom de Selecció Ciutat de Barcelona, i la UE Centelles. El partit es va incloure a la matinal del Camp Nou com a part del programa d'actes dedicats a la campanya benèfica de "Radio Nacional de España", que finalitzava amb un Barça-CSKA de Sofia.

Les jugadores van portar Ramallets a saludar des del mig del camp. A dat, Consuelo Pérez en acció // H. SEGUÍ - FCB

Després d'una setmana d'entrenament, amb la col·laboració técnica d'**Antoni Ramallets** i puntual de **César Rodríguez**, va arribar el dia de la veritat. Les noies van saltar a la gespa del Camp Nou per jugar contra la UE Centelles. Eren 16. Algunes d'elles eren casades, com la **Lolita Ortiz** (recepcionista a una consulta mèdica), que va portar al Camp Nou la seva filla **Arantxa**, o la **Maria Pilar Gazulla**, mare d'una nena de 10 mesos. El marit de la **Lolita**, per cert, va ser l'autor de l'escut de la Penya Femenina Barcelonista, fundada poc després (1971), en fusionar l'escut del Barça amb el del Barça Atlètic. I aquest mateix símbol el va adoptar el Club Femení Barcelona, nou nom de l'entitat a partir del novembre de 1983.

També hi havia jugadores a les quals el futbol els venia de família, com l'**Alicia Estivill**, que treballava a l'òptica del seu pare **Manel Estivill**, (directiu del FC Barcelona, vocal i president de la secció d'atletisme amb **Agustí Montal Galobart**), o la **Carme Nieto**, que treballava a uns laboratoris: el seu pare, **Josep Nieto**, havia jugat a l'Europa a principis dels anys 40, coincidint amb el llavors jovenet **Ramallets**.

Altres futbolistes, com la **Núria Llansà**, que segons algunes cròniques també va jugar una estona de portera, van fer servir un pseudònim —**Llera**— per por a possibles represàlies a la feina (treballava a la Bayer).

RODA LA PILOTA El partit va constar de dues parts de pocs minuts i es va jugar en un terreny de joc de dimensions reduïdes (70x50 m) i les porteries es van posar al límit de l'àrea gran. El temps també va ser escàs (la segona part va durar 12 minuts, segons la crònica de "Dicen..."). Tot i haver-hi bones

1. Antonia Mínguez | **2.** Giménez | **3.** Maria Pilar Gazulla | **4.** Lluïsa Vilaseca | **5.** Aurora Arnau | **6.** Anna Jaques | **7.** Maite Rodríguez | **8.** Inmaculada Cabecerán | **9.** Núria Llansà | **10.** Alicia Estivill | **11.** Blanca Fernández | **12.** Lolita Ortiz | **13.** Consuelo Pérez | **14.** Carme Nieto | **15.** Fina Ros | **16.** Glòria Comas

ocasions de gol (**Roura**, del Centelles, va fallar un penal als tres minuts), el marcador no es va moure i es van haver de llençar penals per decidir el campió. Se'n van xutar 12 i va guanyar la Selecció de Barcelona per 4-3: primer en va xutar tres consecutius l'equip local (dos gols) i, després, tres el Centelles (també dos gols). A la segona sèrie de tres, un gol i dues errades per equip. Per desempatar es van anar alternant els llançaments. **Maite Rodríguez** va marcar per la Selecció de Barcelona i el Centelles va enviar fora el seu llançament.

L'alegria es va desfermar a l'equip barcelonista. Les noies van anar a buscar **Ramallets** i el van fer trepitjar la gespa, com als vells temps, per celebrar la victòria. La capitana, **Immaculada Cabecerán**, va rebre la copa i va ser pujada a collibé per les seves companyes. El Camp Nou va recompensar les noies amb una gran ovació, el regal més preuat, per la seva convicció i determinació a fer allò que tant i tant desitjaven.

Ramallets va preparar l'equip, que va debutar amb victòria als penals davant del Centelles

Les cròniques —els mitjans que van dedicar espai al partit— van ser dures en alguns casos. A les pàgines de "Dicen..." van escriure que "aquelles voluntarioses noietes estan encara a l'abecé del joc" i van utilitzar expressions com "correteos torpes", "enjambre de jugadoras" o "punterazos a lo que salga". "La Vanguardia" va comentar que "por lo que pudimos apreciar, el fútbol femenino no está llamado a ser otra cosa que un espectáculo divertido, ocasional e intrascendente". A "Barcelona Deportiva" van ser més benevolents: "nos imaginábamos a la mujer jugando al fútbol de manera atropellada. No. Ahora vimos algo diferente".

El públic va premiar les noies amb una gran ovació per la seva convicció i determinació

OBJECTIU ASSOLIT Partit, exhibició, prova o el que es vulgui dir. El cert és que aquelles 16 pioneres van escriure una página històrica pel futbol femení del FC Barcelona. Ara fa 50 anys van obrir el camí. Van romandre en el món del futbol el temps que van poder, en alguns casos gairebé tota una vida, com la recordada **Núria Llansà**, però ja havien fet la primera passa, la més difícil. Havien despertat consciències. Ningú les va aturar i moltes més s'hi van sumar tot i les dificultats. El futbol femení del Barça sempre estarà en deute amb totes elles.

A dalt, les setze pioneres; al mig, Lluïsa Vilaseca xuta un dels penals de la sèrie amb la qual es va decidir el partit i, a l'esquerra, Alicia Estivill iniciant un atac de la Selecció de Barcelona // FOTOS: MIGUEL LLORIA I HORACIO SEGUÍ - FCB

ENTREVISTA ► CARME NIETO, ALICIA ESTIVILL I LOLITA ORTIZ, TRES DE LES PIONERES QUE VAN JUGAR EL PRIMER

Orgulloses d'h

Tot i haver passat 50 anys des d'aquell primer partit a l'Estadi, **les pioneres** mai l'oblidaràn. Van complir un somni: jugar, trencar el gel i començar a fer camí. Va pagar la pena l'esforç per donar a conèixer el futbol femení des del Barça

DAVID SALINAS
Barcelona

Orgulloses i felices. Així se senten avui les pioneres que, 50 anys enrere, van trepitjar la gespa del Camp Nou per fer realitat el seu somni: jugar a futbol. Tornarien a repetir aquella experiència única i inoblidable que les va permetre trencar barreres i reivindicar-se. Sabien llavors, malgrat tot el que van dir d'elles, que estaven escrivint una pàgina històrica, que hi hauria un abans i un després d'aquella presentació en societat. I així ha estat. El futbol femení blaugrana sempre estarà en deute amb aquelles valentes, compromeses i decidides precursores.

L'**SPORT** va reunir tres integrants d'aquell primer equip per aprofundir en el que va ser el debut del futbol femení blaugrana contra la UE Centelles, el primer pas i el més arriscat. **Carme Nieto**, **Alicia Estivill** i **Lolita Ortiz** van retrocedir 50 anys per recuperar vivències, sensacions i anècdotes d'aquest assaig vital el matí del Nadal de 1970.

"El partit va ser una cosa així com obrir una porta, una petita revolució. Sí, les noies també podien jugar a futbol", rememora l'**Alicia**, per afegir que "m'hagués agradat jugar més temps, però com era molt ràpida vaig acabar a la secció d'atletisme". **Carme**, en l'actualitat delegada institucional de l'equip femení del FC Barcelona, recorda que "la nostra idea no era passar l'estona i ja està, no... de cap manera! Teníem clar que havíem de seguir i ens vam dir: això no pot parar. I gràcies al president, Agustí Montal, el futbol femení va començar a caminar al Barça fins als nostres dies".

La **Lolita** confesa que "m'ho he passat molt bé jugant a futbol. Fèiem esport i vam fer amistat entre nosaltres perquè la veritat és que no ens coneixíem. El primer contacte que vam tenir va ser en el primer entrenament, una setmana abans del partit". La **Lolita**, llavors mare d'una nena, en declaracions a la premsa de l'època va assegurar: "Si elles, les nostres adversàries, són les "Centellas", nosaltres serem els "trons". "Doncs hi haurà tempesta", va afegir el periodista després d'aquest joc de paraules. Van jugar amb samarreta blanca i pantalons blaus quan volíen ferho de blaugrana. "No va poder ser, però sí vam aconseguir que les mitgetes fossin les del Barça. ¿Les botes? Eren nostres".

MOMENTS La **Carme** té gravades a la memòria unes paraules d'**Antoni Ramallets**, el llegendari porter blaugrana que va orientar les primeres passes d'aquell conjunt femení: "el dia abans del partit ens va dir: avui entrenarem al Camp Nou perquè entreu en contacte amb el terreny de joc. Això per a nosaltres va ser molt fort. Entrenar a l'Estadi! En aquells anys! Ens va impactar a totes. Els primers dies ens vam preparar a un camp de terra". La **Carme** afegeix que "Ramallets també ens va ajudar molt" i que "la sessió d'entrenament va consistir en fer estiraments, excercicis amb la pilota i rematades a porteria".

El dia del partit, en el moment de trepitjar la gespa, la **Lolita** recorda que a mesura que anava pujant les escales d'accés al terreny de joc "l'Estadi s'anava fent gran, i més gran... i jo petita, petita. Hi havia unes 60.000 persones al Camp Nou. En aquell moment sabia que recordaria per sempre aquell moment". Els bons records es barregen amb altres que ara les fan somriure i que llavors encaixaven per imperatius de l'època. "Hi havia gent que ens deia com podíem jugar amb uns turmells tan petits, que les cames no ens aguantarien, que potser ens trencaríem el coll si rematàvem de cap, que després no podríem ser mares...", diu l'**Alicia**, que també té el record del que va passar després de jugar: "estava molt cansada, tenia agulletes fins a les pestanyes! Sí, va ser una època molt divertida".

I la **Carme** apunta que, durant el partit, des de la megafonia de

CARME NIETO

Ens van dir de tot, però anàvem a la nostra. Només volíem jugar

Hem d'estar agraïdes a Montal y Ramallets, ens van ajudar molt

CARME NIETO

"No vam jugar per passar l'estona, no. Teníem clar que s'havia de seguir, no podíem aturar-nos"

R PARTIT EL DIA DE NADAL DE 1970

aver fet el primer pas

SPORT va citar a les pioneres a la redacció per rememorar aquell dia de Nadal de 1970, que va representar el tret de sortida pel futbol femení blaugrana // FOTOS: VALENTÍ ENRICH

ALICIA ESTIVILL

Vaig acabar el partit molt cansada, amb agulletes fins a les pestanyes

Me n'alegro que les noies d'ara juguin a l'Estadi, com ho vam fer nosaltres

LOLITA ORTIZ

Quan vaig sortir l'Estadi s'anava fent gran i gran... i jo petita, petita

M'ho he passat molt bé jugant a futbol; fèiem esport i molt bones amistats

l'Estadi es van fer comentaris masclistes del tipus: "ai, ai, ai... que caurà! O, després d'un canvi, escoltar que tal o qual jugadora es retirava perquè potser se li havia trencat el sostenidor. Vam voler denunciar aquests atropellaments, però per a nosaltres era més important seguir endavant, anar a la nostra i jugar a futbol que perdre el temps en aquestes guerres". Apunta també que per donar una bona imatge "no podíem dir paraulotes com els nois. Llavors no estava ben vist que les noies en diguéssin". Totes tres recorden el que va passar quan van arribar al vestidor: "Semblava que havíem guanyat la Copa del Món. Sí, estàvem molt contentes". Per a la **Carme**, va pagar la pena passar per aquella primera experiència futbolística perquè "ens va sortir de l'ànima, ningú ho havia fet fins aleshores". Després, apunta la **Lolita**, "vam anar a fer un aperitiu. Va ser un dia inoblidable". Guanyar el partit va ser important per a les pioneres del futbol femení del FC Barcelona, un al·licient més per a no defallir en el que s'intuïa que anava a ser una llarga carrera de fons, però el fet transcendental va ser tenir continuïtat. Després del debut van venir més partits, entre ells un amistós el 2 de gener de 1971 a Calella i el primer desplaçament fora de Catalunya per jugar el "Trofeo Copa Fuengirola Costa del Sol" al camp del Llevant contra el Racing de València, el 31 de gener. "Aquest partit —recorda la **Carme**— el vam jugar amb el nom i els colors del Barça i el van publicitar dient: ¡¡No deje de asistir a este espectáculo balompédico practicado por las féminas!!".

RECONEIXEMENTS Seria injust, conclouen les tres, no tenir un especial record per dues de les noies que van jugar aquell primer partit i que ja no hi són: **Inmaculada Cabecerán**, la promotora, i **Núria Llansà**, que ja no va abandonar el futbol femení. Va lluitar primer al camp i després fora d'ell per veure la seva progressió i evolució, de la que va formar part activa. "Va ser l'ànima de la secció", recorda la **Carme**, per afegir que "va deixar empremta en tot allò que va fer, i mira que en va fer de coses, des de buscar llocs per entrenar a preocupar-se de la logística dels desplaçaments i de que a cap noia li faltés l'equipació". Totes tres diuen que "va treballar moltíssim i que es va sacrificar com ningú... va ser una segona mare per a moltes futbolistes de la dècada dels anys viutanta i noranta".

L'**Alicia** acaba recordant que si bé han passat 50 anys des d'aquell primer partit, el Camp Nou no ha tornat a acollir futbol femení, tot i que ja s'anunciat el derbi Barça-Espanyol de Lliga el dia de Reis: "Nosaltres hem jugat a l'Estadi i l'equip professional, finalista de la Champions, ho farà properament. No veia el moment de que les noies d'ara també poguessin jugar en aquest espectacular escenari. Me n'alegro".

ALICIA ESTIVILL

"Jugar aquell partit va ser com obrir una porta, una revolució. Les noies també podíem jugar a futbol!"

Cronologia del futbol femení del Barça

FUTBOL FEMENINO A LA VISTA

17 novembre 1970

Inmaculada Cabecerán, a través de la "Revista Barcelonista" i després de parlar amb el president del Barça Agustí Montal, fa una crida a totes les noies de Barcelona que volguin jugar a futbol

25 desembre 1970

Primer partit de futbol femení al Camp Nou entre la Selecció de Barcelona i la UE Centelles

8 maig 1971

S'inicia el I Campionat de Catalunya de futbol femeni "Copa Pernod" amb 14 equips. La PF Barcelonista debuta al camp del Júpiter contra el Lleida. La competició finalitza el març de 1972

Canvi de nom: Peña Femenina Barcelonista

La PF Barcelonista participa en el primer "Campeonato de Liga" a escala nacional, organitzat per Educación y Descanso

Núria Llansà (1937-2019)

Una de les pioneres que va encetar l'aventura el 1970. Va jugar amb el Barça fins al 1974 i durant tres dècades va ser la màxima responsable del futbol femení blaugrana. Va deixar empremta per entregar-se en cos i ànima en els temps més precaris i difícils. Jugadora, entrenadora, amiga, mare... Una institució. Una sala de la nova seu de l'Agrupació porta el seu nom en memòria de la seva persona i llegat.

Noviembre 1983

Canvi de nom: de Peña Femenina Barcelonista a Club Femení Barcelona

Primer títol (29-06-1985): Copa Generalitat (o Copa Catalana) a Badalona. CF Barcelona-Vallès Occidental 1-0 (gol d'Emilia Ibáñez). Entrenador: Luis Vega Capitana: María Ángeles Navas

El CF Barcelona participa en la primera edició de la "Liga Nacional Femenina". Finalitza en 4a posició

El CF Barcelona (26-06-1994) guanya a Las Rozas la primera "Copa de la Reina". Supera l'Oroquieta Villaverde 2-1 (gols d'Olga Huertas i Àfrica Ocaña). Entrenador: Luis De la Pena

26 juny 2002

El FC Barcelona incorpora el futbol femení com a secció oficial amb 8 equips (A, B, C, D, Futbol 7A, Futbol 7B, Escolar i Condal Futbol 7)

Ascens de "Primera Nacional" a la "Superliga Femenina"

Descens a "Primera Nacional"

Ascens (15-06-2008) de "Primera Nacional" a la "Superliga Femenina"

Campió de la Copa Catalunya (30-08-2009) a L'Estartit (3-3 contra l'Espanyol i 7-6 per penals)

Campió de la Copa Catalunya (29-08-2010) a Sant Joan Despí (3-0 contra L'Estartit) i campió de la "Copa de la Reina" (16-06-2011) a Las Rozas (1-0 contra l'Espanyol, a la pròrroga)

Campió de la "Primera División Femenina" (27-05-2012) a la Ciutat Esportiva Joan Gamper (1-0 contra l'Sporting Huelva). Entrenador: Xavi Llorens

Triplet: Copa Catalunya (27-08-2012) a Manresa (1-1 contra l'Espanyol i 8-7 per penals), "Primera División Femenina" (05-05-2013) a Bilbao (1-2 contra l'Athletic) i "Copa de la Reina" (16-06-2013) a Las Rozas (4-0 contra el Prainsa Zaragoza)

Doblet: "Primera División Femenina" (13-04-2014) a El Cerro del Espino (0-3 contra l'Atlético Madrid) i "Copa de la Reina" (21-06-2014) a Ceuta (1-1 contra l'Athletic i 5-4 per penals)

Doblet: Copa Catalunya (31-08-2014) a Sant Joan Despí (4-0 contra l'Espanyol) i "Primera División Femenina" (18-04-2015) sense jugar, a l'avió, després de l'empat (1-1) entre l'Atlético Madrid i el Valencia

Estiu 2015 - EL FC BARCELONA INCORPORA EL FUTBOL FEMENÍ COM A SECCIÓ PROFESSIONAL

Copa Catalunya (30-08-2015) a Vilassar de Mar (2-0 contra l'Espanyol)

Copa Catalunya (22-04-2017) a Mollet del Vallès (6-0 contra l'Espanyol). Primera vegada que s'arriba a les semifinals de Champions (contra el PSG, 1-3 al Mini (22-04-2017) i 2-0 al Parc dels Prínceps). "Copa de la Reina" (18-06-2017) a Las Rozas (4-1 contra l'Atlético Madrid)

Copa Catalunya (27-08-2017) a Gavà (3-0 contra l'Espanyol) i "Copa de la Reina" (02-06-2018) a Mérida (1-0 contra l'Atlético Madrid, a la pròrroga)

Copa Catalunya (25-08-2018) a Tàrrega (7-0 contra l'Espanyol) i finalista de la Champions (18-05-2018) a Budapest (derrota 4-1 contra l'Olympique de Lyon). Primera vegada que s'arriba a la final

Triplet: Copa Catalunya (24-08-2019) a Palamós (4-0 contra l'Espanyol), "Supercopa de España" (09-02-2020) a Salamanca (10-1 contra la Real Sociedad) i "Primera División Femenina" (08-05-2020), acabada a falta de nou jornades del final per la Covid-19. El Barça era líder amb 9 punts d'avantatge sobre el segon classificat

1970 1971 1972 1973 1974 1975 1976 1977 1978 1979 1980 1981 1982 1983 1984 1985 1986 1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020

Fuente: DAVID SALINAS / Infografía: MARC CREUS